

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.9.2021
COM(2021) 597 final

ANNEX

PŘÍLOHA

Návrh rozhodnutí Rady

o postoji, který má být zaujat jménem Unie na 72. zasedání výkonného výboru programu vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky ohledně přijetí závěru o mezinárodní ochraně a trvalých řešeních v souvislosti s mimořádnou situací v oblasti veřejného zdraví

PŘÍLOHA

ZÁVĚR VÝKONNÉHO VÝBORU O MEZINÁRODNÍ OCHRANĚ A TRVALÝCH ŘEŠENÍCH V SOUVISLOSTI S MIMOŘÁDNOU SITUACÍ V OBLASTI VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Výkonný výbor,

PP1. *Uznává*, že pandemie COVID-19 představuje hrozbu pro lidské zdraví, bezpečnost a dobré životní podmínky a má nebývalé a mnohostranné důsledky, včetně humanitárních dopadů na uprchlíky, žadatele o azyl, navracené uprchlíky, osoby bez státní příslušnosti a – v řadě případů – i vnitřně vysídlené osoby (dále jen „osoby, které jsou předmětem zájmu UNHCR“), včetně zvýšených rizik spojených s ochranou;

PP2. *Uznává* rovněž, že nejvíce zasaženi jsou chudí a nejzranitelnější lidé a že vliv pandemie se nepříznivě projeví na úspěšnosti rozvoje a zbrzdí pokrok při dosahování cílů udržitelného rozvoje, včetně cíle 3.8¹;

PP2a. *Uznává* rovněž, že největší podíl z celosvětového množství uprchlíků a dalších vysídlených osob našel útočiště v nízkopříjmových a středněpříjmových zemích, jež patří k nejvíce zasaženým pandemií COVID-19, což má vážné dopady na jejich veřejné zdraví, jakož i dopady socioekonomické;

PP3. *Uznává* dále obzvláštní dopad pandemie COVID-19 a jejích mnohostranných důsledků na osoby, které jsou předmětem zájmu UNHCR, jakož i na mnohé hostitelské komunity, mimo jiné pokud jde o zdraví, zvýšené riziko sexuálního a genderově podmíněného násilí, diskriminaci, hospodářství a přístup humanitární pomoci, jakož i přístup ke vzdělání;

PP4. *Znovu potvrzuje* právo každé lidské bytosti, bez jakéhokoli rozlišování, na požívání nejvyšší dosažitelné úrovně tělesného a duševního zdraví;

PP4Ba. *Uznává* dále, že pro prosazování tohoto práva je důležitá dostupnost bezpečných a účinných očkovacích látek, léčivých přípravků, zdravotnických technologií a zdravotních terapií a včasný přístup k nim, máje na paměti, že rozsáhlá imunizace proti onemocnění COVID-19 je celosvětovým veřejným zdravotním zájmem v rámci prevence, omezování a bránění jeho šíření za účelem ukončení pandemie;

PP5. *Uznává*, že ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu, jakým je pandemie COVID-19, vyžaduje globální reakci založenou na jednotě, solidaritě a posílené mnohostranné spolupráci;

PP6. *Znovu potvrzuje* svůj závazek k mezinárodní solidaritě a sdílení odpovědnosti a zátěže zahrnující všechny členy mezinárodního společenství a připomíná význam mezinárodní spolupráce, zejména pro podporu komunit a zemí, na jejichž území se nachází velké množství uprchlíků, v zajišťování ochrany a pomoci a dosahování řešení, zejména v souvislosti s mimořádnou situací v oblasti veřejného zdraví;

PP7. *Běra na vědomí*, že státy mají právo přijmout opatření na ochranu veřejného zdraví; a připomíná současně, že tato opatření je třeba provádět způsobem soudržným se závazky států vyplývajících z mezinárodního práva, včetně mezinárodního uprchlického práva, mezinárodního práva v oblasti lidských práv a v příslušných případech mezinárodního humanitárního práva;

¹ Viz také rezoluce Valného shromáždění OSN A/RES/70/1.

PP8. *Připomíná*je, že státy mají svrchovanou pravomoc regulovat vstup cizinců, při plném dodržování zásady nenavracení a s výhradou platného mezinárodního práva, včetně mezinárodního uprchlického práva;

PP9. *Připomíná*je globální pakt o uprchlících, zahrnující zásadu sdílení zátěže a odpovědnosti;

PP10. *Připomíná*je příslušné závěry výkonného výboru, mezi něž patří č. 64 (XLI)(1990) o uprchlících a mezinárodní ochraně; č. 84 (XLVIII)(1997) o dětských a mladistvých uprchlících; č. 105 (LVII)(2006) o ohrožených ženách a dívkách; č. 106 (LVII)(2006) o určování, prevenci a omezování případů bezdomovectví a ochraně osob bez státní příslušnosti; č. 107 (LVIII)(2007) o ohrožených dětech; č. 110 (LXI) (2010) o uprchlících se zdravotním postižením a jiných osobách se zdravotním postižením chráněných a podporovaných UNHCR; č. 109 (LX) (2009) o vleklých situacích uprchlíků; č. 111 (LXIV)(2013) o evidenci obyvatel; a č. 112 (LXVII) (2016) o mezinárodní spolupráci z hlediska ochrany a řešení;

Inkluzivní politiky a přístup ke zdravotní péči a dalším službám

OP1. Vítá opatření pro usnadnění přístupu ke službám zdravotní péče a začlenění do nich a opatření k omezení a prevenci infekcí, včetně očkování, přijímaná státy na nediskriminačním základě ve prospěch osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, v souladu s právem každé lidské bytosti na požívání nejvyšší dosažitelné úrovně tělesného a duševního zdraví;

OP2. Vybízí státy ke snaze o další začleňování osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, do služeb zdravotní péče; a vyzývá k dalšímu poskytování podpory státům, aby mohly budovat a rozšiřovat kapacitu svých systémů zdravotní péče za účelem uspokojení potřeb osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, jakož i jejich hostitelských komunit;

OP3. Vybízí státy k zajištění toho, aby bezdomovectví nebo s ním spojené chybějící doklady nebránily přístupu ke službám zdravotní péče a zdravotnickým zařízením pro osoby bez státní příslušnosti;

OP4. Vítá a požaduje další účinná opatření pro předcházení šíření infekce a řízení zdravotních rizik mezi osobami, které jsou předmětem zájmu UNHCR, včetně těch, které žijí v táborech, hromadných ubytovnách a jiných ubytovacích zařízeních; a zajištění ubytování, preventivních opatření a v případě potřeby léčby, jakož i přístupu k nezávadné vodě a hygienickým zařízením, a to za hygienických podmínek odpovídajících příslušným normám;

OP5. Vybízí k opatřením zaměřeným na zjišťování a řešení specifických zdravotních potřeb a překážek v souvislosti s mimořádnými situacemi v oblasti veřejného zdraví, jakož i prosazování priorit a kapacit týkajících se dětí, žen, dospívajících dívek, starších osob, osob se zdravotním postižením a osob s dlouhodobě zhoršeným zdravotním stavem;

OP5a. Vybízí UNHCR a jeho partnery k udržování dostatečné kapacity pro podporu zdravotnické reakce, a to i prostřednictvím vnitrostátních služeb, ve prospěch osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, a hostitelských populací v rámci připravenosti, plánování a reakce na mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví;

OP6. Vybízí státy a UNHCR, aby se v rámci své reakce na pandemii zabývaly duševním zdravím a dobrými psychosociálními podmínkami a prosazovaly dostupnost mimořádné podpory v oblasti duševního zdraví a psychosociální podpory pro osoby, které jsou předmětem zájmu UNHCR [včetně obětí sexuálního a genderově podmíněného násilí], jakož i hostitelských komunit; a vyzývá k dalšímu posilování těchto opatření, mimo jiné prostřednictvím mezinárodní podpory;

OP6a. Vybízí UNHCR a jeho partnery k dalšímu zajišťování toho, aby zkušenosti a poznatky získané během pandemie COVID-19 inspirovaly a posilovaly plánování, připravenost a reakce na takové mimořádné události, a to i pokud jde o podporu v oblasti duševního zdraví a psychosociální podporu;

Mezinárodní spolupráce a sdílení zátěže a odpovědnosti

OP7. Oceňuje stálou pohostinnost hostitelských zemí, jejich reakce v oblasti veřejného zdraví podporující začlenění uprchlíků a štěrnost dárců při jejich reakci na potřeby ochrany osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, během pandemie COVID-19; zdůrazňuje stěžejní úlohu mezinárodní spolupráce pro ochranu uprchlíků a režim trvalých řešení a opakuje svůj závazek k mezinárodní solidaritě a spravedlivému sdílení zátěže a odpovědnosti;

OP7a. Vyzývá státy a další partnery k bezodkladné podpoře financování a spravedlivého rozdělování bezpečných a účinných diagnostických a léčebných prostředků a očkovacích látek a k dalšímu zkoumání inovativních mechanismů financování zaměřených na zajištění cenově dostupného, včasného, spravedlivého a všeobecného přístupu k očkovacím látkám proti onemocnění COVID-19 pro všechny, včetně osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, a hostitelských komunit, a jejich spravedlivého rozdělování;

EU BY MĚLA ODMÍTOUT: [OP7bAlt: Důrazně žádá všechny státy, aby se zdržely přijímání jakýchkoli jednostranných donucovacích opatření, která by mohla mít nepříznivý dopad na schopnost hostitelských zemí chránit uprchlíky a mohla by zužovat humanitární prostor, zejména během probíhající pandemie, kdy je včasný a rovný přístup k účinné a cenově dostupné očkovací látce proti onemocnění COVID-19 v rámci ochrany populací uprchlíků a hostitelských komunit před šířením viru naprosto nezbytný;]

Omezení vstupu a pohybu a přístup k azylu 4

OP8. Vítá kroky podniknuté státy k zajištění toho, aby opatření přijatá pro omezení vstupu na hranicích v souvislosti s mimořádnými situacemi v oblasti veřejného zdraví byla dočasná, nediskriminační, nezbytná a za daných okolností přiměřená a logická a aby byla uplatňována způsobem, který chrání veřejné zdraví, ale zároveň respektuje právo žádat o azyl a požívat jej a zásadu nenavrácení a je v souladu s příslušnými závazky vyplývajícími z mezinárodního práva, včetně mezinárodního uprchlického práva;

OP9. Vítá adaptační opatření přijatá státy a UNHCR k zajištění nepřetržitého přístupu k azylovému řízení a postupům pro určování osob bez státní příslušnosti, registraci a vystavování dokladů a dalším příslušným postupům pro ohrožené osoby, včetně využívání technologií pro pohovory na dálku a prodloužení lhůt pro zápis narození a platnosti dokladů týkajících se státní příslušnosti a pobytu, a k zajištění jejich nepřetržitého fungování a vybízí další státy, UNHCR a partnery, aby státy v této oblasti dále dle potřeby podporovaly;

OP10. Konstatuje, že je důležité zajistit, aby jakákoli omezení pohybu ohrožených osob pro účely ochrany veřejného zdraví byla nediskriminační, stanovená právními předpisy, nezbytná, za daných okolností přiměřená a jinak v souladu s mezinárodním právem, a vítá využívání alternativ k zajištění, které zajistí soulad s opatřeními v oblasti veřejného zdraví;

OP11. Vyzdvihuje nutnost plného dodržování lidských práv a zdůrazňuje, že v rámci reakce na pandemii není prostor pro žádnou formu diskriminace, rasismu a xenofobie;

Řešení širších dopadů mimořádných situací v oblasti veřejného zdraví

Nově OP12. Vyjadřuje znepokojení nad mnohostrannými dopady pandemie COVID-19 na osoby, které jsou předmětem zájmu UNHCR, jakož i na jejich hostitelské komunity, včetně nárůstu chudoby a hlubokého narušení vzdělávání, zhoršení nedostatku potravin, omezených příležitostí k obživě a nárůstu sexuálního a genderově podmíněného násilí;

Nově OP13. Vyzývá členské státy, aby ve spolupráci s UNHCR a za podpory ostatních zúčastněných stran zajistily řešení humanitárních potřeb osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, a jejich hostitelských komunit, včetně čisté vody, potravin a výživy, přístřeší, vzdělání, obživy, energie, zdraví [včetně sexuálního a reprodukčního zdraví] [pečovatelských služeb] [včetně očkovacích látek] a dalších potřeb ochrany jako součástí humanitární reakce při mimořádných situacích v oblasti veřejného zdraví, mimo jiné poskytnutím včasných a dostatečných zdrojů, a současně zajistily, aby jejich společné úsilí plně respektovalo humanitární zásady;

Nově OP14. Vítá prosazování rovnosti žen a mužů a posilování postavení žen ve všech fázích reakce na mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví a státy, UNHCR a další zúčastněné strany k němu vyzývá a v tomto ohledu naléhavě žádá členské státy, aby ve spolupráci s UNHCR a za podpory dalších zúčastněných stran zajistily spolehlivý a bezpečný přístup osob, které jsou předmětem zájmu UNHCR, k [službám péče o sexuální a reprodukční zdraví, jakož i] službám základní zdravotní péče a psychosociální podpoře od samého počátku mimořádných situací a uznaly význam příslušných služeb pro účinné uspokojení potřeb žen, dospívajících dívek a malých dětí a pro jejich ochranu před úmrtností a nemocností, kterým lze předejít, při mimořádných humanitárních situacích;

Nově OP15. Vybízí všechny aktéry, aby zintenzivnili své úsilí při podpoře států v minimalizaci a řešení dopadu mimořádných situací v oblasti veřejného zdraví na osoby, které jsou předmětem zájmu UNHCR, a mezi nimi zejména děti, včetně omezeného přístupu ke vzdělávání, nárůstu chudoby, sňatků dětí a předčasných a vynucených sňatků, obchodování s lidmi a jiného násilí, vykořisťování a zneužívání, včetně dětské práce, najímání dětských vojáků a rozdělování rodin, a v jejich snaze poskytnout jim základ pro lepší budoucnost;

Trvalá řešení

OP16. Vyjadřuje obavu, že pandemie COVID-19 měla značný dopad na hledání trvalých řešení; zdůrazňuje jejich význam, jehož zajištění je jedním z hlavních cílů mezinárodní ochrany; a vyzývá k další angažovanosti, mimo jiné států, UNHCR a dalších partnerů, v souvislosti s mimořádnými situacemi v oblasti veřejného zdraví, pokud jde o:

- a) prosazování vhodných podmínek v zemích původu, včetně snahy o řešení prvotních příčin, za účelem provádění dobrovolného, bezpečného a důstojného navracení uprchlíků do vlasti a udržitelného opětovného začlenění navracených osob, včetně vhodných opatření v oblasti veřejného zdraví;
- b) podporu přesídlování, včetně navýšení míst k přesídlení ze strany stávajících států přesídlení a nových míst ze strany dalších států; využívání nebo rozšiřování flexibilních způsobů zpracování a usnadnění včasných odjezdů při ohledu na veřejné zdraví;
- c) usnadňování přístupu k doplňkovým možnostem, včetně opětovného sloučení rodiny, pracovního trhu a studijních příležitostí, v souladu s vnitrostátním právem, za účelem podpory trvalých řešení; a
- d) napomáhání k soběstačnosti a ve vhodných případech poskytování příležitostí k začlenění osobám, které jsou předmětem zájmu UNHCR;

OP16a. Vyjadřuje také obavu, že pandemie COVID-19 měla značný dopad na hledání trvalých řešení pro vnitřně vysídlené osoby, a žádá další podporu vnitrostátních orgánů při vytváření vhodných podmínek pro trvalá řešení pro vnitřně vysídlené osoby, včetně jejich dobrovolného, bezpečného a důstojného navracení, místního začlenění nebo usídlení v jiné části země;

Komunikace s ohroženými osobami a jejich přispění

OP22. Konstatuje výhody obousměrné komunikace s osobami, které jsou předmětem zájmu UNHCR, a příležitostí informovat je o záležitostech, které se jich dotýkají, a konzultovat je s nimi, mimo jiné pro účely zlepšení dopadu zdravotních opatření;

OP23. Vítá a podporuje opatření umožňující osobám, které jsou předmětem zájmu UNHCR, nabídnout dovednosti a pozitivní přispívání, například jako poskytovatelé lékařských, vzdělávacích a dalších služeb, jejichž podpora může napomáhat řešení mimořádných situací v oblasti veřejného zdraví a posilovat dobré životní podmínky jejich hostitelských komunit, a vyzývá UNHCR k zohlednění názorů a odborných znalostí a zkušeností těchto osob při utváření podoby ochranné reakce;

OP23aAlt. Konstatuje, že čím dál tím rozšířenější využívání digitálních nástrojů umožnilo kontinuitu poskytování služeb a zlepšilo přístup k osobám, které jsou předmětem zájmu UNHCR; vybízí UNHCR, aby ve spolupráci s dotčenými státy a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami pokračoval ve zkoumání dalších cest pro využívání vhodných digitálních nástrojů, jakož i zavádění inovativních přístupů ke shromažďování, správě a sdílení údajů v souladu s vnitrostátními právními předpisy a platnými mezinárodními normami a zásadami pro ochranu soukromí a údajů; a

OP23b. Konstatuje riziko zkreslování informací během mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví a důležitost boje proti těmto zkresleným informacím prostřednictvím věcné komunikace, která je pro ohrožené osoby snadno srozumitelná a dostupná; a uznává stěžejní úlohu ohrožených osob při předávání těchto informací.